

V pátém čísle bulletinu přinášíme informace o dění v asociaci, informace o konferencích, aktuálních číslech časopisů, jejich výzvách pro autory a o nových knihách.

Výbor ČAPV

Z VÝBORU ČESKÉ ASOCIACE PEDAGOGICKÉHO VÝZKUMU

1. Poděkování za XXVIII. konferenci

Dovolte mi touto cestou ještě jednou poděkovat kolegům z Pedagogické fakulty Ostravské univerzity za celý proces přípravy, který byl v letošním roce kvůli koronavirové pandemii výrazně komplikovanější než předchozí ročníky a za zajištění naší výroční konference. Za zvýšených hygienických opatření dokázal organizační tým pod vedením Ivy Červenkové a Zuzany Sikorové připravit účastníkům skvělé zázemí jak ve fyzickém, tak i v online prostředí. Poděkování směřuje rovněž všem zaangażovaným za inovace procesu recenzního řízení přihlášených abstraktů, za tvorbu a pružné úpravy programu konference. Účastníci tak mohli zažít tradiční schéma naší výroční konference doplněné o řadu novinek. Některé novinky bychom za Výbor ČAPV rádi měli v programu i v nadcházejících konferencích. Například se jedná o třídní schéma konference, do kterého jsou v prvním dnu zařazeny semináře, neformální setkání výboru se stávajícími a možná i s budoucími členy ČAPV a oficiální zahájení konference. Průběh většiny konferenční části by i do budoucna měl být online sdílen s těmi přihlášenými účastníky, kteří nakonec nebudou moci na konferenci přijet. Tradičně pak bude součástí našich konferencí i členská schůze, která je příležitostí pro výbor shrnout fungování asociace za uplynulý rok. Schůze však představuje pro členy asociace i možnost společně rozhodovat o budoucím vývoji ČAPV. Letos byl mimo jiné zvolen nový výbor pro období 2021–2023, jak se můžete dočíst v zápise z členské schůze zveřejněném na našich webových stránkách.

S velkým poděkováním za všech 107 účastníků, kteří přijeli do Ostravy i za 25 online připojených kolegů

Jana Poláchová Vašátková

2. Oceněné publikace (2020)

Česká asociace pedagogického výzkumu upozorňuje na publikace a prezentace členů ČAPV, které vynikají kvalitou výzkumné práce, popřípadě otevírají nová výzkumná témata nebo přinášejí metodologické inovace. Proto od roku 2012 uděluje jednou ročně při příležitosti výroční konference Cenu ČAPV za významnou publikaci. V porotě, rozhodující o cenách, zasedli následující kolegové a kolegyně: Jiří Mareš (LFHK UK, Hradec Králové), Petr Najvar (PdF MU, Brno), Jana Poláchová Vašátková (FF UP, Olomouc), Petr Urbánek (TUL, Liberec) a Adriana Wiegerová (FHS UTB, Zlín). Tajemníkem soutěže a poroty byl Martin Chvál.

V roce 2020 byla v Ostravě udělena následující ocenění:

V kategorii Cizojazyčná publikace byla mimořádně udělena dvě ocenění z důvodů absolutní rovnosti při hodnocení. Jedná se o studie:

- Mareš, J. (2019). Ethical and Moral Aspects of School Education: The situation in the Czech Republic, *Pedagogika*, 69(4), 401–443.
- Šedřová, K., Sedláček, M., Švaříček, R., Majcík, M., Navrátilová, J., Drexlerová, A., Kychler, J., & Šalamounová, Z. (2019). Do those who talk more learn more? The relationship between student classroom talk and student achievement. *Learning and Instruction*, 63, 1–11.

V kategorii Recenzovaný časopisecký článek byla udělena cena za text:

- Spilková, V. (2019). Přístupy k výuce pedagogiky v kontextu měnících se paradigmat v učitelském vzdělávání. *Pedagogika*, 69(3). 269–291.

V kategorii Monografie nebo jiná neperiodická publikace (v libovolném jazyce) získala ocenění kniha:

- Průcha, J. (2019). *Odborné školství a odborné vzdělávání. Fungování systému, problémy praxe a výzkum*. Praha: Wolters Kluwer.

V Juniorské kategorii byl nominován pouze jeden text, proto cena není udělena. Nominovaný text bude automaticky zařazen do hodnocení v příštím roce.

Všem oceněným gratulujeme, členům poroty děkujeme za posouzení všech nominovaných textů (v oceněných kategoriích byly nominovány čtyři až pět publikací).

Za výbor ČAPV Martin Chvál

3. Oceněné postery z konference ČAPV (2020)

Na konferenci ČAPV v Ostravě v posterové sekci bylo představeno 16 příspěvků. Příspěvky byly hodnoceny čtyřčlennou komisí ve složení Martin Chvál, Alena Seberová, Kateřina Kostolanyová a Bohdana Richterová. Ocenění obdržely tyto postery:

První místo:

Petr Meyer

Názory vybraných aktérů k systému spádových obvodů základních škol v Česku

Druhé až třetí místo:

Tereza Tetourová, Ondřej Javora, Hana Sotáková, Cyril Brom

Interaktivní multimediální materiály cílené na rozvoj sociálních dovedností pro děti s poruchami autistického spektra

Druhé až třetí místo:

Tereza Benešová, Josef Kundrát

Využití edukačních rolových her v matematice

Vítězům gratulujeme.

Za výbor ČAPV Stanislav Michek

4. Členové nového výboru a revizor ČAPV pro období 2021–2023

Členové výboru:

- Martin Chvál, ÚVRV PdF UK (místopředseda),
- Jana Poláchová Vašátková, KSA FF UP (předsedkyně),
- Roman Švaříček, ÚPV FF MU,
- František Tůma, KAA FF MU/KPed PdF MU
- Hana Voňková, KPed PdF UK.

Na pozici revizora pro období 2021–2023 byl zvolen:

- Jan Mareš, KPsy PdF MU.

5. Víťáme nové členy ČAPV

PhDr. RNDr. Jan Fiala, Ph.D.

Jihočeská univerzita, Ekonomická fakulta, Katedra aplikované matematiky a informatiky
obor: matematika, pravděpodobnost, statistika
zaměření: vyučování matematiky

PhDr. Ondřej Papajoanu, Ph.D.

Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta
obor: Pedagogika

zaměření: metodologie pedagogického výzkumu, srovnávací pedagogika

Mgr. Renata Kárníková

ZŠ Školní, Nové Město nad Metují

obor: pedagogika

zaměření: efektivní komunikace

ČAPV má aktuálně 227 členů (v září byli někteří členové vyloučeni pro neplacení poplatků). Z toho je 17 profesorů, 52 docentů, 112 Ph.D. a 46 členů bez Ph.D. Obecně se ukazuje, že ČAPV nemá problém vítat nové začínající výzkumníky, ale spíše udržet si docenty.

Tajemník ČAPV

6. Zpráva z jednání výboru ČAPV

Dne 30. 9. a 8. 10. 2020 proběhlo on-line jednání výboru ČAPV, kterého se účastnili noví členové výboru (Hana Voňková, Roman Švaříček, František Tůma) i původní členové výboru (Jana Poláchová Vašátková, Martin Chvál, Petr Novotný, Stanislav Michek, Kateřina Vlčková). Řešena byla různá témata chodu asociace, ale i zásadní koncepční otázky, například organizace následujících konferencí ČAPV, zejména konference v Brně na ÚPV FF MU, včetně změny v procesu přípravy konference, inovací v recenzním řízení abstraktů na konferenci, možnost znovuzavedení sborníků ČAPV, soutěž pro mladé výzkumníky, podpora Rady vědeckých společností či obsah dalšího čísla bulletinu ČAPV.

Za výbor ČAPV Kateřina Vlčková

7. Z dění v EERA

Dění v EERA se z logických důvodů v posledních měsících odehrávalo on-line a všechny dopady pandemie byly mnohokrát řešeny jak z organizačního, tak zejména z vědecko-výzkumného hlediska. Dovolte mi shrnout některé z těch významných rozhodnutí, přijatých v září 2020. S ohledem na nemožnost učinit kontaktně volby do různých orgánů EERA, byla nalezena náhradní řešení. Například současný prezident, prof. Joe O'Hara (Irsko), zůstane ve své funkci o rok déle, než bylo původně plánováno. U EEJ časopisu došlo k personálním obměnám na pozicích hlavních editorů, byl řešen narůstající ohlas na témata monočísel apod. Velké pozornost byla věnována konferencím ECER. Bylo dohodnuto, že konference ECER se v nejbližším možném termínu (patrně v roce 2023) vrátí do Glasgow jako náhrada za letošní zrušený ročník. Velké poděkování směřovalo ke skotským organizátorům a všem participantům za to, že některé plánované části letošní konference byly přeneseny do on-line prostředí. Hlavní referáty v jeden moment sledovalo více než 200 diváků z celého světa, jednotlivá videa pak mají i více než 500 zhlédnutí. Co se týká financí, tak zrušením konference vypadl hlavní zdroj příjmů EERA, což s ohledem na vytvořené rezervy asociace sice ustojí, nicméně byly diskutovány možnosti pro příští roky. Panovala shoda, že by se ECER neměl odehrávat výhradně on-line, pokud to okolnosti dovolí. Diskutovány byly též různé aspekty konference pro rok 2021 v Ženevě, a to včetně části pro začínající výzkumníky, pro které ve výzkumu zkušenější kolegové z EERA vytváří více než jeden tisíc posudků. U tzv. „Letní školy EERA“ plánované pro rok 2021 do Finska se aktuálně předpokládá, že se odehraje zcela on-line. Fungování EERA už do budoucna nebude stejné jako do letošního roku, proběhla řada změn, nicméně události posledních týdnů ukazují, že potřeba dalších změn neklesá.

Jana Poláchová Vašátková

8. Seminář práce v JASP

Pracujete s daty z kvantitativních šetření? Nechcete používat placený software, ale chcete mít software, který se komfortně ovládá, a jeho výsledky jsou přímo určené k publikaci? Pak právě pro vás je určen software JASP, který pro sociální vědce připravil tým na Amsterdamské univerzitě. Jde o software, který svým vzhledem i ovládáním, nápadně připomíná komerční paket SPSS. Nabízí řádově desítky procedur (popisná statistika, t-testy, analýza rozptylu, kontingenční tabulky, loglineární analýza, korelace, lineární a logistická regrese, explorační a konfirmační faktorová analýza). Kromě klasických výpočtů (statistické testy) nabízí JASP veškeré výpočty i v bayesiánském provedení. Cílem semináře bude představit software, ukázat, jak se načítají datové soubory, jak lze data základně upravovat a několika případech předvést analytické možnosti JASP.

Detailní program a odkaz na přihlašovací formulář naleznete na <https://iss.fsv.cuni.cz/studium/metodologie>. Počet míst je omezen (maximálně 15 účastníků).

Cílová skupina: zejména Ph.D. studenti a akademičtí pracovníci z oblasti sociálních věd.

Předpokládaný termín: 19. 11. 2020, čas: 9:00 až 12:00.

Předpokládané místo konání: online skrze platformu ZOOM.

Předpokládané znalosti: základní statistické postupy – popisná statistika, t-test, korelace a jednoduchá regrese.

Předpokládané vybavení: vlastní počítač (notebook) s instalovaným JASP (existuje pro Linux, Mac OS i Windows) a mikrofon (pro možnost komunikace během semináře).

Cena: zdarma.

Akci spoluorganizuje Institut sociologických studií FSV UK a Česká sociologická společnost. Záštitu pro obě letní školy poskytly též další odborné společnosti: Česká asociace pedagogického výzkumu a Česká společnost pro politické vědy.

Za organizátory Petr Soukup, FSV UK

KONFERENCE – SEMINÁŘE – WORKSHOPY

1. Konference a letní školy v ČR

- 16. ročník mezinárodní vědecké konference studentů doktorských studijních programů v oblasti pedagogiky se koná 4. 11. 2020 online pod garancí Ústavu pedagogiky a sociálních studií Pedagogické fakulty UP v Olomouci. Link na připojení a informace o příspěvku do sborníku zde: https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=DvLCC_8CY0ugSI-lgEPEiZqse8MIHuZKjPIJOWSTpBUQjcxUjBHR0NRTzRKNIJNMFpWV0haRzIRWS4u
- Konference studentů doktorského studijního oboru Didaktika cizího jazyka na téma Učení a vyučování cizím jazykům ve výzkumu, PdF MU, 5. 11. 2020 ve 14 až 18 hodin on-line v MS Teams. Kontaktní osoba: janikova@ped.muni.cz.
- Konference Mládež a hodnoty 2020 s podtitulem „Výchova k hodnotám v kontextu pluralitní a multikulturní společnosti“ se koná 5.–6. 11. 2020. Pořádá ji Katedra křesťanské výchovy Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého a Paidagogos. Registrace do 31. 7. 2020: www.mladezahodnoty.cz
- Konference ČAPV se bude konat 13.–16. 9. 2021 na ÚPV FF MU v Brně. Přihlašování příspěvků bude zahájeno začátkem roku 2021 – dříve než v minulosti kvůli změně v recenzním řízení.

2. Konference a workshopy v zahraničí

- Metodologické workshopy GESIS, Leibniz-Institut für Sozialwissenschaften, SRN probíhají obvykle on-line, případně je třeba jako prezenční účastník splňovat kritéria související s pandemickými opatřeními, např. nebudou přijímáni účastníci z rizikových míst: <https://www.gesis.org/en/services/events/>.
- Bienální konference EARLI 2021 na téma „Education and Citizenship: Learning and Instruction and the Shaping of Future“ se bude konat 24.–28. 8. 2021 online. Přihlašování příspěvků do 12. 1. 2020: <https://www.earli.org/EARLI2021>.
- Konference ECER 2021 na téma „Education and Society: expectations, prescriptions, reconciliations“ se bude konat v Ženevě (případně Glasgow) 3.–4. 9. 2021 začínající výzkumníci a 6.–9. 9. 2021 Evropská konference pedagogického výzkumu. Přihlašování příspěvků od 1. 12. 2020 do 31. 1. 2021: <https://eera-ecer.de/ecer-2021-geneva/>.

1. České odborné recenzované časopisy

NOVINKA: Studia paedagogica 25(3)/2020 (Scopus)

Spolupráce rodiny a školy v době uzavřených základních škol (R. Švaříček, J. Straková, C. Brom, D. Greger, T. Hannemann, J. Lukavský), Vztah akademické marnosti a výsledků žáků: různé mechanismy pro matematiku a čtenářskou gramotnost (J. Straková, J. Simonová), Příjímací řízení na středních odborných školách v období socialistického Československa (M. Šimáně, L. Kamanová), Individuální inovační chování a charakteristika pracoviště: potenciál výzkumu inovací ve vzdělávání (G. Halász), Shoda pedagogické nominace a skupinového testu inteligence při skríningu intelektového nadání – sonda do problematiky (Š. Portešová, M. Jabůrek, M. Tancoš, E. Chvojková, S. Válková), Siete vo vzdelávaní: možnosti využitia analýzy sociálnych sietí v pedagogickom výskume (T. Lintner), Diskusní stati: Citační etika v pedagogickém výzkumu: k vynucování citací a zakládání citačních kartelů (P. Knecht, F. Tůma).

<http://www.studiapaedagogica.cz>

Orbis scholae 3/2019 (Scopus)

Monočíslo Supporting Disadvantaged Multilingual Families in Using Their Own Resources in Education (editoři: Jana Obrovská, Kateřina Sidiropulu Janků, Karel Pančocha): Institutions and Disadvantaged: Intervention or Oppression? Theatre of the Oppressed at the Universities (D. Moree, S. Benyovszky), Roma Children Going to Primary School: The Contribution of Interagency Working to Support Inclusive Education (J. Vale Guerra, C. Leitão), Communication as a Means of Development in a School with a High Percentage of Foreign Pupils (D. Denglerová, M. Kurowski, R. Šíp), The Utrecht Virtual Learning Environment Project: Improving Educational Partnerships in Multicultural Preschools (R. Francot, M. Broekhuizen, P. Leseman), Post-Socialist Czech Education Research on Socially Disadvantaged/Roma Children and Families: Literature Review (J. Obrovská, K. Sidiropulu Janků), EARLI SIG 5 Conference 2018: Future Challenges for Early Childhood Education and Care (Y. Anders, J. Johanna Rose, E. Oppermann, F. Cohen).

<http://www.orbisscholae.cz/>

NOVINKA: Pedagogika 3/2020

Monočíslo: *Neformální vzdělávání*, editoři: Iva Vachková a Jiří Kohout. Studie: Dynamická místa kurikula jako most mezi formálním a neformálním vzděláváním (M. Kuberská, P. Masopust, L. Kolářová, P. Desenský, J. Slavík, P. Mentlík), Realizácia STEM aktivít v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach (M. Bieliková), Na pomezí formálního a neformálního vzdělávání Potenciál muzejní edukace pro školní skupiny a spolupráci muzejních pedagogů s učiteli (L. Jagošová), Instruktor praktického vyučování ve firmě: role a kompetence (H. Bartoňková).

<https://ojs.cuni.cz/pedagogika>

Pedagogická orientace 1/2020

Video v učitelském vzdělávání: přístupy a výzvy (T. Janík, M. Černá, P. Najvar, L. Samková, L. Rokos, J. Petr), Studentovo hodnocení výuky: validace a adaptace dotazníku CEQ pro podmínky českých vysokých škol (K. Juklová, S. Michek, P. Soukup, J. Vondroušová, D. Vrabcová), Přípravné vzdělávání a profesní rozvoj učitelů v Číně (E. Walterová, V. Šťastný).

<https://journals.muni.cz/pedor>

E-pedagogium 1/2020

Vybrané aspekty profesního přesvědčení začínajících učitelů (J. Ševčíková, J. Plischke), Informační a komunikační technologie a děti v základní škole speciální (Miroslav Meier, Jitka Kučerová), Rodiče jako spoluaktéři inkluzivního vzdělávání (K. Lenkvíková (Seltenhoferová)), Krátkodobý vplyv didaktickej aplikácie učiva o kvete rastlín na postoje, vedomosti a predstavy žiakov základných škôl (R. Kvasničák, J. Genšiniaková).

<https://e-pedagogium.upol.cz>

Testforum 12/2019

České normativní skóry Beckovy škály depresivity: metaanalýza (J. Gottfried), Reliabilita a konstruktová validita metody Relationship Assessment Scale (N. Kvardová, M. Radimecká, M. Drápalová, J. Širůček). Vybrané recenze testů: Test pro identifikaci nadaných žáků v matematice – recenze metody (L. Krejčová), Test pro identifikaci nadaných žáků v matematice – recenze metody (T. Urbánek).

<http://www.testforum.cz>

Sociální pedagogika 8(1)/2020

Monočíslo: International perspectives on social education (editor: Eva Janebová): Internationalisation in higher education for society – IHES in the times of corona (U. Brandenburg), Reflections on the internationalisation of higher education: An intercultural task, a political assignment and a personal dedication (H. Teekens), International education in the era of COVID-19: Making learning visible (J. W. Moravec), Why it matters to support our students: The vision of Josef A. Mestenhauser (G. Woodruff), Insights into the study abroad experience of social education students at Masaryk University (C. Williams), The relationship between psychological capital and academic performance of social work students (A. O. Onivehu), What if Comenius had stayed home? (M. Černý), What are the prospects for the position of social educator in the Czech educational system? (T. Machalík), The role of social pedagogues at primary schools (J. Hladík), Environmental literacy of pupils and its investigation in the Czech Republic (S. Svobodová), Building bridges, growing minds (A. Raman), Project: Enhancing gender sensitivity of teacher trainee students in Austria, the Czech Republic and Hungary (D. Krišová, D. Rédei, C. Schneider), Introducing a new intercultural learning tool by Tara Harvey (L. Gulová, J. Zervová, J. Hladík), How to develop strategic partnerships – A Webinar for educators (E. Janebová, S. Nykodýmová).

<http://soced.cz>

NOVINKA: Lifelong Learning 2/2020

The Opinion of "Teaching of Vocational Subjects and Practical Training" Students on the Practice Teaching Process (A. Bendová, M. Horáčková), Cooperation of Children and Seniors Through the Lens of Research (K. Fuchsová, J. Kapová), Knowledge and User Specifics of Digital Competence of Teachers of Human and Social Sciences in Secondary Vocational Education (J. Lorenzová, B. Jirkovská, L. Mynaříková), University Teachers and Their Reflections on Their Pedagogical Development (B. Nekardová), Theoretical Study E-Learning as an Opportunity for Education of Generation Y and Generation Z: Its Potential and Limits (M. Šnýdrová, G. Ježková Petřů).

<http://lifelonglearning.mendelu.cz>

NOVINKA: Historia scholastica 1/2020

Educating the "New Man" in Italian Schools during the Fascist Era. Children's Education through Traditional and Totalitarian Models in Images and Texts of Schoolbooks (S. Polenghi), Neue Persönlichkeiten für eine neue Gesellschaft. Zukunftsaneignung durch Selbstbildung

in der katholischen Quickbornbewegung während der Weimarer Republik (A. Maier), 1918 – die Zeit der großen Schulreformprogramme in Österreich: Reformpädagogik und Geisteswissenschaftliche Pädagogik im Wettstreit (G. Grimm), Konstituierung der sozialkritischen pädagogischen Richtung zwischen den beiden Weltkriegen in Slowenien (E. Protner), Concepts of Women's Sexual Education and Dispute over Co-education in Poland between Two World Wars (D. Pauluk, D. Jagielska), "Garden-School, Garden City and Garden-Hungary" – Pedagogical and Life Reforms Alternatives in Hungary between the Two World Wars (B. Vincze), Reform Pedagogy in Slovakia in the Interwar Period: Specifics and Selected Examples from Practice (B. Kudláčová), Thinking Education beyond Borders – The Pedagogic Correspondence Legacy of Wilhelm Rein as an Access to Historical Transnational Contacts and Networks of Educational Reform (K. Grundig De Vazquez), Movement of Special Colleges for Advanced Studies and its Current Challenges in Hungary (I. Garaï, Z. András Szabó, A. Németh), Johann Amos Comenius und Deutschland. Grundzüge einer Rezeptionsgeschichte bis 1945 (A. Lischewski), Reflection of the Work of J. A. Comenius in Croatia (Š. Batinić), Herbart über die ars studendi (D. Stępkowski).

<http://www.historiascholastica.com>

Scientia in educatione 11(1)/2020

Vliv atraktivitu kontextu matematické slovní úlohy na řešitelský proces (R. Havlíčková), Vliv terénní exkurze na modifikaci žákovských prekonceptů odborných (z. Chocholoušková, L. Hajerová Mülerová), Výzkum v didaktice biologie, geologie a environmentální výchovy v České republice v letech 2008–2018 (R. Kroufek, M. Jáč, V. Janštová, M. Pražáková, K. Čiháková), Styly myšlení v matematice a charakteristika procesu modelování (J. Awawdeh Shahbari), Vzory ve školce: Didaktické znalosti týkající se obsahu a žáků a související přesvědčení (I. Schreiber), Tablet alebo notebook? Komparatívna štúdia žiakovho vnímania rozdielnych technologických prístupov v počítačom podporovanom chemickom laboratóriu (M. Skoršepa, J. Kmetová, E. Horváthová).

<https://ojs.cuni.cz/scied>

Journal of Technology and Information Education 1/2020

Diverzifikace studentů podle prediktorů úspěšnosti v informaticky zaměřených SPOC kurzech (M. Mrázek, J. Basler), Technická gramotnosť žiaka základnej školy, status a osobnosť učiteľa technických predmetov (P. Janíček, J. Depešová), Uržateľnosť výsledkov projektu dielne v podmienkach základných škôl na Slovensku (E. Felixová, G. Bánesz), Jak věci fungují? Podpora rozvoje technického myšlení u žáků základních škol (A. Šmeringiová), Edukační efektivita plakátů v technickém vzdělávání žáků druhého stupně základní školy (P. Dostál), Kdo je digitálně kompetentní člověk? Empirická studie výroků studentů (převážně) Filozofické fakulty Masarykovy Univerzity (M. Černý), Environmentálne aspekty v predmete technika (J. Bilčková, I. Tureková, A. Bilčík).

<http://jitie.upol.cz>

Elementary Mathematics Education Journal 1(2)/2019

Reflexe připravenosti budoucích učitelů 1. stupně ZŠ používat digitální technologie ve výuce matematiky (R. Dofková, D. Nocar, T. Zdráhal), Sebahodnotenie kognitívneho výkonu študentov predškolskej a elementárnej pedagogiky dosahujúcich rôzne klasifikačné stupene hodnotenia v matematike (J. Hnatová, M. Mokriš), Možnosti využitia online šablóny Learningapps.org na vytváranie matematických aplikácií pre žiakov primárneho vzdelávania (V. Horváthová), Chess independence problems (K. Pastor), Kognitivní fenomény doprovázející proces vytváření představy přirozeného čísla v roli počtu (Š. Pěchoučková, J. Hora).

<http://emejournal.upol.cz>

NOVINKA: Journal on Efficiency and Responsibility in Education and Science 13(3)/2020 (Scopus)

Effects of Teaching a Learning Psychology Course in Different Ways on the Students' Success and Attitudes (S. Şahin, B. Ökmen, A. Kılıç), Unification of Multimedia with Techniques of Art and Vedic Aphorisms for Development of Mathematical Skills: A Study of Indian and UK School Students (S. Kaur Bawa, R. Kaushal, J. Kaur Dhillon), A Contemporary Approach to Managing Social Responsibility in Relation to Employees as Perceived in Academic Papers (P. Jarkovská, M. Jarkovská), Higher Education Efficiency Frontier Analysis: A Review of Variables to Consider (G. Ferro, V. D'Elia), Avoiding publishing in predatory journals: An evaluation algorithm (A. Berisha Qehaja).

<https://www.eriesjournal.com>

2. České odborné časopisy popularizující pedagogický výzkum

NOVINKA: Komenský 144(4)/2020

Supervize jako jeden z efektivních nástrojů péče o učitele (V. Pavlas Martanová), Didaktický rozměr příkladů z praxe společného vzdělávání (A. Tomková, H. Hejlová).

<https://www.ped.muni.cz/komensky/>

3. Slovenské odborné recenzované časopisy

Journal of Pedagogy, The Journal of University of Trnava 11(1)/2020 (Scopus)

Special issue: Geography of Education. Studie: The institutionalization of the geography of education: An international perspective (S. R. Kučerová, S. L. Holloway, H. Jahnke), A parental school choice misery: Middle class parents' dilemma in choosing a primary school in Berlin's multi-ethnic neighborhoods (T. Mayer, V. Geist, V. S. Pohl, J. Schwarz, T. Koinzer), Education policy and the socio-spatiality of school reform – learning support spaces as perceived by students in the context of the new middle school policy in Austria (M. Knapp, M. Kilian, T. Katschnig), Changing places, changing tracks: Inter-school mobility among Czech secondary students (D. Dvořák, P. Meyer, S. R. Kučerová, J. Vyhnálek, O. Šmíd), Mobility and belonging – A case from provincial Denmark (J. Gullø, E. Gullø), A social justice approach to rural school staffing: The need for a politics of distribution and recognition to solve a perennial problem (H. Cuervo), Canadian colonialism, ignorance and education. A study of graduating students at Queen's University (A. M.C. Godlewska, L. M. Schaeffli, M. Forcione, C. Lamb, Elizabeth Nelson, B. Talan).

<http://www.degruyter.com/view/j/jped>

Acta Educationis Generalis 2/2020

Students' Resistance Behaviors: What Do Turkish Primary Teachers Face? (M. Sari, E. Yolcu), Global Competences of Hungarian Young People in the Light of New Nationalism (M. Fekete), Investigation of the Core Beliefs of the Teacher Candidates through Artificial Neural Networks (V. Duran, H. Mertol), Teachers' Views about the Characteristics of Pedagogical Talents (J. Orgoványi-Gajdos, E. Kovács), Interviews with Teachers about Inclusive Education (M. Zelina), Educational Use of Social Media in Higher Education: Gender and Social Networking Sites as the Predictors of Consuming, Creating, and Sharing Content (E. Dikbaş Torun), Developing Undergraduate Students' Teaching Competences (E. K. Nagy), Legal Framework for the Training of Health Care Specialists in the Health Care System of Lithuania to Work with the Disabled (M. Ratkevičienė), Raising Awareness of Disaster and Giving

Disaster Education to Children in Preschool Education Period (A. Bulut), Socio-Cultural Based Learning Module for Critical Thinking Ability in Elementary School: Systematic Search (S. Amalia, W. Wuryandani).

<http://www.degruyter.com/view/j/atd>

NOVINKA: Pedagogika.sk 11(4)/2020

Ašpirácie žiakov k vede z pohľadu vedeckého kapitálu a preferencií rodičov (Ž. Dodeková), Súvislosti pracovnej spokojnosti zamestnancov školy a vnímaných osobnostných charakteristík lídra v škole (B. Žitniaková Gurgová, Beáta, Z. Vašašová).

<http://www.casopispedagogika.sk/>

Psychológia a patopsychológia dieťaťa 1/2020

Zmysel pre humor žiakov zo školy pre intelektovo nadaných a jeho súvislosť s osobnosťou (E. Rajčaniová, I. Belica), Spiritualita, odpustenie a socioekonomický status jako determinanty subjektívnej pohody adolescentov (M. Kačmárová, P. Babinčák), Sonda do postojov rodičov a učiteľov ku školskej inklúzii (V. Dočkal, A. Dvoranová, P. Šutová).

<https://vudpap.sk/x/cinnosti-vudpap/informacna-a-edicna-cinnost/casopisy-vudpap/papd/>

4. Časopis partnerské Evropské asociace pedagogického výzkumu

NOVINKA: European Educational Research Journal (EERJ), 19(6)/2020 (WoS)

The voice of inclusion in the midst of neoliberalist noise in the Bologna Process (I. Kushnir), Global citizenship education: A new 'moral pedagogy' for the 21st century? (S. Franch), Educationalisation of youth unemployment through lifelong learning policies in Europe (O. Valiente, Q. Capsada-Munsech, J. P. G. de Otero), Why do training regimes for early childhood professionals differ? Sweden and Switzerland compared (M. Geiss, J. Westberg), Does pre-schooling contribute to equity in education? Participation in universal pre-school and fourth-grade academic achievement (S. Sierens, P. Van Avermaet, M. Van Houtte, O. Agirdag), Professional and academic knowledge in teachers' research: An empowering oscillation (U. Bergmark, P. Erixon).

<https://journals.sagepub.com/home/eer>

MONOGRAFIE – SBORNÍKY – KNIHY: PRÁVĚ VYCHÁZÍ

Šed'ová, K., Šalamounová, Z., Švaříček, R., & Sedláček, M. (2020). Getting Dialogic Teaching into Classrooms. Making Change Possible. Heidelberg: Springer.

This book contributes to our understanding how teachers can improve classroom dialogue and thereby boost student learning. The book reports the results of intervention research based on professional development program for teacher. Participating teachers strived, with the help of the researchers, to instigate a rich and authentic dialogue in their classrooms. The data shows that teachers were able to change their talk and interaction patterns, and this was followed by a desirable change in their students who started to talk more and expressed more complex thoughts. The book not only reports on a successful intervention, but most importantly investigates in depth the teacher experiences and ways of learning during the intervention project.

<https://www.springer.com/gp/book/9789811592423#aboutBook>

Richterová, B., Seberová, A., Kubíčková, H., Sekera, O., CISOVSKÁ, H., & ŠIMLOVÁ, Ž. (2020). *Akční výzkum v teorii a praxi*. Ostrava: PdF OU.

Monografie představuje teorii a praxi realizací akčních výzkumů v oblasti vzdělávání. První dvě kapitoly jsou zaměřeny na historické kořeny akčního výzkumu a následně teoretické vymezení tohoto přístupu. Šest kapitol se zabývá realizací akčních výzkumů v projektu Pregraduálního vzdělávání v učitelstevských oborech na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity v letech 2017–2020. Ve výzkumných kapitolách jsou popsány výzkumné problémy, metodologie zahrnující metody sběru a analýzy dat, výsledky a jejich interpretace při práci v cyklech akčního výzkumu. Každá kapitola popisuje přínosy a limity realizovaných výzkumů.

Sekera, J. (2020). *Muž ve výchovné roli jako „haraburdí“? Poznámky k postavení mužů a otců ve výchově dětí*. Ostrava: PdF OU.

Monografie reaguje na genderovou ideologii nesenou myšlenkami Frankfurtské školy a čtvrtou vývojovou fází feminismu. Autor odkrývá a komentuje vztahy mezi muži a ženami, které jsou chápány jako boje a popisuje jejich vliv na výchovu dětí. Zaměřuje se také na sociální procesy směřující k zániku významu otcovství. Popisuje roli otce v oblasti řešení vnitřní prázdnoty především chlapců, ale i dívek.

Smetáčková, I., Štech, S., Viktorová, I., Pavlas Martanová, V., Páchová, A., & Francová, V. (2020). *Učitelské vyhoření*. Praha: Portál.

Kniha se zabývá rizikem syndromu vyhoření při práci učitele. Vyhoření vzniká v důsledku chronického stresu a vede k silným psychickým a fyzickým problémům, k nekvalitní výuce, ke špatným vztahům ke kolegům a žákům. Cílem knihy je, aby vyučující získali dobré povědomí o rizicích, která souvisejí s profesní náročností, získali orientaci v pojmech „stres“ a „vyhoření“ a dokázali u sebe vnímat jejich projevy, porozuměli příčinám stresu a vyhoření na individuální, školní a resortní úrovni, nabyli přesvědčení, že je možné vhodnými kroky snížit nebezpečí vzniku vyhoření, vyzkoušeli si sadu konkrétních technik. Kniha využívá výsledků největšího výzkumu vyhoření mezi českými vyučujícími, který byl realizován v letech 2017–2018.

Vlčková, K., Lojďová, K., Lukas, J., Mareš, J., Škarková, L., Kohoutek, T., Květon, P., & Ježek, S. (2020). *Řízení třídy: studenti učitelství a jejich provázející učitelé*. Brno: Munipress. doi:10.5817/CZ.MUNI.M210-9652-2020

Úspěšnost v řízení třídy je jedním z faktorů, které u začínajících učitelů rozhodují o tom, zda setrvají v profesi, a u zkušenějších učitelů o jejich spokojenosti s profesí. Začínající učitelé se často cítí na řízení třídy studiem nepřipraveni, a to i přes to, že absolvují praxe na školách. Není-li však učitel s to řídit úspěšně třídu, nevytváří podmínky pro efektivní učení žáků. Cílem monografie je přispět k poznání řízení třídy u studentů učitelství a u jejich provázejících učitelů při výuce na druhém stupni základní školy. Řízení třídy jsme zkoumali pomocí pozorování, rozhovorů a dotazníků a sledovali je z hlediska chování žáků, vedení výuky, reaktivních i proaktivních strategií. Výsledky ukazují také vztah mezi osobnostní charakteristikou potřeby kognitivního uzavření a řízením třídy.

Publikace online ke stažení zdarma: <https://munispace.muni.cz/library/catalog/book/1726>

V případě zájmu o zaslání tištěné verze: vlckova@ped.muni.cz

VÝZVY PRO AUTORY

Sociální pedagogika: 9(1)/2021

Téma: All areas related to Social Education

Editoři: Karla Hrbáčková, Anna Petr Šafránková

Authors are cordially invited to submit papers for the upcoming edition Volume9 / issue 1 / April 2021. Publication of an article/manuscript in Social Education requires conformance to the paper template reachable on www.soced.cz. Once the paper is selected, it will be peer-reviewed and published online.

Formal Conditions of Acceptance:

- Papers will only be published and indexed in English.
- All papers are peer-reviewed, and the Editors reserve the right to refuse any manuscript, whether on invitation or otherwise, and to make suggestions and/or modifications before publication.

Important Days:

Abstracts & full texts submission: **November 15, 2020** via editorsoced@utb.cz

Publication online: April 15, 2021

Processing Charges: There is no charge for the submitted paper for review and publication.

Studia Pedagogica 26:4/2021

Téma: Professional Decision-Making in Education

Editoři: Kristin Vanlommel, Milan Pol

This special issue will focus on research, policy, and practice that explores and explains how teachers, school leaders, students, parents, governors, or other stakeholders can make informed decisions in education. Teachers make many decisions that affect students' educational trajectories, such as formative and summative assessment, tracking and grouping students, retention, or promotion. At school level, school leaders make decisions related to, for example, recruitment, school improvement actions, capacity building, or ethics. Often, there are many expectations related to students' involvement in decision-making. Parents or governors can be involved in decisions about a school's direction and many individual aspects of its operation, and the decisions of policy makers at different levels can sometimes have fatal consequences for formal education provision.

In general, the quality of educational decisions has an important impact on school policy and practice. It influences the extent to which improvement actions lead to sustainable change (Hargreaves, Lieberman, Fullan & Hopkins, 2014) or the extent to which education can provide equal and fair educational opportunities for all students (Datnow & Park, 2015). Therefore, it is important that all stakeholders strive to make professional decisions and prevent decision bias. However, this is not an easy endeavor, and it is often influenced by multiple factors (Schildkamp & Poortman & Handelzalts, 2016; Mandinach & Gummer, 2016; Vanlommel, Van Gasse, Vanhoof & Van Petegem, 2018).

In this special issue we welcome texts that focus on different aspects of and frameworks for decision-making in education. Our aim is to produce an issue that offers insight into

educational decision-making, showing how it happens and ways in which it can shape research, policy, professional development, and future practice.

Topics might include the following:

Understanding educational decision-making from different perspectives:

- What are the aspects of decision-making in education?
- What is the interplay between data use and expertise?
- What is the role of explicit and hidden purposes in decision-making?
- How can we understand individual and collective processes of decision-making?
- How can we understand, explain, and support the decision-making of teachers, school leaders, student, parents, governors, or other stakeholders?

The outcomes of decision-making:

- How can we evaluate the effectiveness of educational decision-making?
- How can we evaluate the validity of educational decisions?
- What are 'good' educational decisions?
- How can we understand and prevent decision bias (stereotyping, self-fulfilling prophecies, etc.)?
- How can approaches (comparative judgement, formative assessment, etc.) strengthen the quality of decisions?

The importance of professional decision-making in relation to different topics (educational change, equity, etc.):

- Which processes of decision-making are needed for sustainable change?
- What are the enablers and barriers?
- What is the relation between decision-making, judgement and equity?

Enhancing professional decision-making in education:

- What is the involvement of different actors in decision-making at different levels, and with what consequences? And how effective is it?
- How can we build capacity for professional decision-making in education?
- What are the enabling and hindering factors?

Important dates:

This monothematic issue will be published in English in December 2021. The deadline for submission of abstracts is **December 31, 2020**; the deadline for submission of full texts is April 30, 2021. Both abstracts and full texts are to be sent to the e-mail address studiapaedagogica@phil.muni.cz. Articles should be written in English and meet the requirements set out in the instructions for authors on the journal's website. Manuscripts will be submitted to a peer-review process that will enable the editors to select papers for publication.

The editors of this issue are Kristin Vanlommel (University of Applied Sciences, Utrecht, Netherlands), and Milan Pol (Masaryk University, Czech Republic). You can find more information at <http://www.studiapaedagogica.cz>.

Časopis Pedagogika zve autory k publikování v monotematickém čísle pro rok 2021:

V čísle 2/2020 otevřel profesor Jan Průcha otázku využití pedagogického výzkumu v praxi. Na jeho výzvu k diskusi reagovala dr. Michaela Spurná a prof. Stanislav Štech. Diskutující se zaměřili na využití poznatků dvěma skupinami aktérů: tvůrci vzdělávacích politik a učiteli.

Monočíslo v roce 2021 chce navázat na tuto diskusi a pokusit se zmapovat potenciál českého pedagogického výzkumu pro využití tvůrci vzdělávací politiky. Mělo by odpovědět na otázku, co přináší pedagogický výzkum k tématům aktuálně řešeným tvůrci vzdělávacích politik v České republice a jaká další důležitá doporučení z něj vyplývají. Zajímá nás především přínos českých studií realizovaných v národním kontextu.

Uvítáme tedy zejména empirické stati prezentující výzkumné poznatky z českého prostředí, které vedou k doporučení pro tvůrce vzdělávacích politik. Dále uvítáme přehledové stati mapující témata důležitá z hlediska vzdělávací politiky v pracích českých výzkumníků. Autoři mohou nabídnout také metaanalýzy českých i zahraničních pedagogických výzkumů zabývajících se tématy relevantními z hlediska priorit identifikovaných v aktuálních strategických dokumentech.

Časový plán přípravy monotematického čísla:

Do **31. 1. 2021** zasílejte abstrakty v rozsahu max. 2 stran (3 600 znaků) na adresu pedagogika@pedf.cuni.cz s poznámkou „Monočíslo“. V abstraktu, prosím, uveďte: autora (autory) a název příspěvku, jeho typ (teoretická, přehledová, metodologická, výzkumná studie), předpokládaný rozsah, cíl a obsah příspěvku.

Do 28. 2. 2021 budou abstrakty posouzeny a autoři obdrží vyrozumění o dalším postupu.

Do 30. 4. 2021 budou odevzdány studie vycházející z akceptovaných abstraktů. Následně studie projdou standardním recenzním řízením a do 30. 6. 2021 budou autoři požádáni o případné úpravy textů.

Monotematické číslo vyjde na podzim 2021.

Redakční poznámka

Informace o konferencích jsou uveřejňovány opakovaně, a to až do doby jejich konání. Informace o jednotlivých číslech časopisů jsou opakovány do doby, než je zveřejněno nové číslo. Informace o nových knihách jsou uveřejňovány jednou. Anotace publikací jsou v některých případech převzaty z podkladů dostupných na www stránkách jednotlivých vydavatelů a nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce. Bulletin ČAPV je dvouměsíčník, vychází vždy na konci sudého měsíce. Informace o konferencích a nových publikacích zasílejte na: bulletin@capv.cz.

Bulletin edituje Kateřina Vlčková (KPed PdF MU). Na tvorbě bulletinu spolupracují: Jana Poláková Vašátková (Katedra sociologie a andragogiky FF UP), Stanislav Michek (ÚPPE PdF UHK), Martin Chvál (ÚVRV PdF UK), Petr Novotný (ÚPV FF MU), František Tůma (KAA FF MU), Hana Voňková (KPed PdF UK) a Roman Švaříček (ÚPV FF MU). Na přípravě podkladů pro bulletin se podílí studentka učitelství Viola Daňhelová (PdF MU), na jazykové korektuře a sazbě studentka učitelství Jana Kovaříková (PdF MU). Za stipendijní podporu děkujeme Katedře pedagogiky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity.